

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій,
учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю**

Р І Ш Е Н Н Я

від 7 листопада 2018 року

Про проекти законів України:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для захисту економічних та спадкових прав громадян в сільській місцевості (реєстр. № 9140);

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов доступу до нотаріальних дій окремих категорій громадян України (реєстр. № 9140-1);

про внесення змін до Закону України "Про нотаріат" щодо забезпечення нотаріальними діями населення, що проживає у сільській місцевості та у віддалених районах (реєстр. № 9140-2);

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення нотаріальними діями населення, що проживає у сільській місцевості та у віддалених районах (реєстр. № 9140-3);

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов доступу до нотаріальних дій окремих категорій громадян України (реєстр. № 9140-4)

Розглянувши, в межах предмету відання, проекти законів України:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов для захисту економічних та спадкових прав громадян в сільській місцевості (реєстр. № 9140 від 01.10.2018 року), поданий народним депутатом України Іванчуком А.В. та іншими народними депутатами України,

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов доступу до нотаріальних дій окремих категорій громадян України

(реєстр. № 9140-1 від 12.10.2018 року), поданий народним депутатом України Шкрум А.І. та іншими народними депутатами України,

про внесення змін до Закону України "Про нотаріат" щодо забезпечення нотаріальними діями населення, що проживає у сільській місцевості та у віддалених районах (реєстр. № 9140-2 від 12.10.2018 року), поданий народним депутатом України Пташник В.Ю. та іншими народними депутатами України,

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення нотаріальними діями населення, що проживає у сільській місцевості та у віддалених районах (реєстр. № 9140-3 від 16.10.2018 року), поданий народним депутатом України Сидоровичем Р.М. та іншими народними депутатами України,

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення передумов доступу до нотаріальних дій окремих категорій громадян України (реєстр. № 9140-4 від 17.10.2018 року), поданий народним депутатом України Сотник О.С.,

Комітет зазначає наступне.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про нотаріат» нотаріат в Україні – це система органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені цим Законом, з метою надання їм юридичної вірогідності.

Вчинення нотаріальних дій в Україні покладається на нотаріусів, які працюють в державних нотаріальних конторах, державних нотаріальних архівах (державні нотаріуси) або займаються приватною нотаріальною діяльністю (приватні нотаріуси).

У населених пунктах, де немає нотаріусів, нотаріальні дії вчиняються уповноваженими на це посадовими особами органів місцевого самоврядування.

Згідно із статтею 4 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито» від сплати державного мита звільняються, зокрема:

- особи з інвалідністю внаслідок Другої світової війни та сім'ї воїнів (партизанів), які загинули чи пропали безвісти, і прирівняні до них у встановленому порядку особи;
- особи з інвалідністю I та II груп.

Законопроектами пропонується:

1) розширити коло посадових осіб, що вчиняють нотаріальні дії для осіб, які проживають (zareєстровані) у селах, селищах, селищах міського типу та містах районного значення, а саме:

- крім уповноваженої особи органів місцевого самоврядування право на вчинення нотаріальних дій (*посвідчення правочинів, видача свідоцтва про право на спадщину та про право власності на частку в спільному майні подружжя, видача дублікатів нотаріальних документів*) пропонується надати також уповноваженій особі органу юстиції (законопроект за реєстр. № 9140);

- за відсутності нотаріуса в нотаріальному окрузі, повноваження на вчинення нотаріальних дій для осіб, які проживають в такому нотаріальному окрузі, пропонується наказом Міністерства юстиції України за поданням Нотаріальної палати України надати нотаріусу іншого округу (законопроекти за реєстр. № 9140-2, № 9140-3);

2) надати пільги при сплаті державного мита, а саме право на сплату

50 % від встановлених Декретом ставок державного мита за **нотаріальні дії, вчинювані уповноваженими особами органів юстиції**, таким категоріям осіб (законопроекти за реєстр. № 9140, № 9140-1 та № 9140-4):

- **ветеранам війни** (тобто учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, учасникам війни), особам, на яких поширюється дія Закону про статус ветеранів війни, особам, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особам, які належать до числа жертв нацистських переслідувань;

- **особам з інвалідністю**, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів для непрацездатних осіб;

- громадянам, якщо їхній середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до закону для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення;

- дітям, у тому числі дітям-сиротам, дітям позбавленим батьківського піклування, дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітям, які постраждали внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту;

- внутрішньо переміщеним особам.

Комітет з питань економічної політики, який визначений головним з опрацювання зазначених законопроектів, на своєму засіданні 03.10.2018 року розглянув законопроект за реєстраційним номером 9140 (*інші законопроекти були зареєстровані після цієї дати*) та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу.

Головним науково – експертним управлінням Апарату Верховної Ради України наданий експертний висновок лише до законопроекту за реєстр. № 9140. Зауважень в частині надання пільг **при сплаті державного мита за нотаріальні дії, вчинювані уповноваженими особами органів юстиції**, не висловлено.

Комітет підтримує ідею законопроектів за реєстр. № 9140, № 9140-1 та № 9140-4 щодо права окремих категорій осіб (*зокрема, ветеранів війни, осіб на яких поширюється чинність Закону про статус ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною*) на сплату 50 % від встановлених Декретом ставок державного мита за нотаріальні дії, вчинювані уповноваженими особами органів юстиції. Проте зазначає, що відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» **право на пільги** зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового та митного законодавства **мають також постраждалі учасники Революції Гідності (стаття 16¹ Закону)**. Тому законопроект потребує доопрацювання в частині уточнення категорії осіб, яким надається пільга при сплаті державного мита за нотаріальні дії, вчинювані уповноваженими особами органів юстиції.

Зважаючи на вищенаведене та з урахуванням проведеного обговорення, **Комітет вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читання прийняти з основу проект Закону про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо створення передумов для захисту економічних та спадкових прав громадян в сільській місцевості (реєстр. № 9140), поданий народним депутатом України Іванчуком А.В. та іншими народними депутатами України. При доопрацюванні зазначеного законопроекту до другого читання врахувати пропозицію Комітету щодо надання постраждалим учасникам Революції Гідності (стаття 161 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту») права на сплату 50 % від встановлених Декретом ставок державного мита за нотаріальні дії, вчинювані уповноваженими особами органів юстиції.

2. Направити рішення до Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, визначеного головним з його опрацювання.

Голова Комітету

О. ТРЕТЬЯКОВ